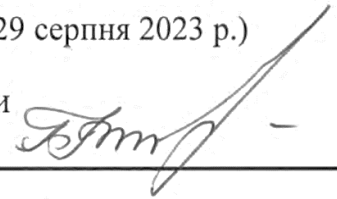

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет: історичний
Кафедра: історичного краєзнавства

Затверджено
на засіданні кафедри історичного краєзнавства
історичного факультету Львівського
національного університету імені Івана
Франка,
(протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри

д.і.н., проф. Голубко В. Є.
Затверджено на засіданні Вченій раді історичного
факультету 30.08.2023, протокол №1/2023–24/

Силабус з навчальної дисципліни
«Українське питання в міжнародних відносинах ХХ ст.»,
що викладається в межах ОПП «Історія та археологія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 032 «Історія та археологія»

Назва дисципліни	Українське питання в міжнародних відносинах ХХ ст.
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, 79000, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, авд. 331.
Факультет та кафедра, за якими закріплена дисципліна	Історичний факультет, кафедра історичного краєзнавства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 «Гуманітарні науки» Спеціальність 032 «Історія та археологія»
Викладачі дисципліни	Голубко Віктор Євстафійович, д.і.н., професор, професор кафедри історичного краєзнавства
Контактна інформація викладачів	Електронна адреса: viktor.holubko@lnu.edu.ua Сторінка викладача: https://clio.lnu.edu.ua/employee/holubko-viktor-evstafijovych Місце знаходження: Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, авд. 331
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації відбуваються на кафедрі історичного краєзнавства (331 авд.) в день проведення занять за попередньою домовленістю, а, за умов дистанційного навчання, – через корпоративну пошту викладача та на платформі Microsoft Teams.
Сторінка дисципліни	https://clio.lnu.edu.ua/course/ukrainske-pytannia-v-mizhnarozhnykh-vidnosynakh-khkh-st
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Українське питання в міжнародних відносинах ХХ ст.» є нормативною навчальною дисципліною зі спеціальності 032 «Історія та археологія» для освітньої програми «Історія та археологія», яка викладається у 3 семестрі в обсязі 3 кредити ЄКТС.
Коротка анотація дисципліни	Курс розроблено так, щоб надати його учасникам необхідний фактографічний і теоретичний матеріал для отримання цілісної картини історії української проблеми у парадигмі міжнародної політики ХХ ст. В курсі представлено джерела та література, огляд історіографії зазначеної наукової проблематики, висвітлено історію визвольного руху українців в контексті міжнародних відносин ХХ ст., окремо та поетапно проаналізовано еволюцію розуміння українського питання міжнародною спільнотою та пошуку українцям місця серед європейських держав.
Мета та цілі дисципліни	<i>Метою</i> нормативної дисципліни «Українське питання в міжнародних відносинах ХХ ст.» використовуючи нові методологічні підходи та здобутки історіографії поглибити знання студентів проблематики українського визвольного руху ХХ ст. крізь призму міжнародних відносин; сформувати у студентів знання про найважливіші зовнішньополітичні події навколо українського питання ХХ ст. <i>Завдання курсу:</i> <ul style="list-style-type: none"> • студенти повинні навчитися критично опрацьовувати рекомендовані джерела та літературу, • аналізувати фактографічний матеріал, • виявити вміння робити його порівняння та аналіз, • показати розуміння загальних тенденцій розвитку зовнішньополітичних відносин Європейського континенту і місця у них України, • дотримання етичних норм та принципів академічної доброчесності

**Література для
вивчення дисципліни**

Основна література:

1. Бжезінський З. Велика шахівниця. Львів – Івано-Франківськ: «Лілея-НВ», 2000. https://shron1.chtyvo.org.ua/Bzhezinski_Zbigniev/Velyka_shakhivnytsia.pdf
2. Головченко В. І., Солдатенко В. Ф. Українське питання в роки Першої світової війни: Монографія. К. Парламентське вид-во, 2009. 448 с.
3. Історія міжнародних відносин: підруч. / І. В. Алексеєнко, А. Х. Маргулов, І. А. Єремєєва, М. В. Несправа. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 228 с.
4. Історія Центрально-Східної Європи, За ред. Л. Зашкільняка. Львів, 2001.
5. Марущак М. Історія дипломатії ХХ ст.: Курс лекцій. Львів, 2003. 304 с.
6. Україна у світовій політиці: конспект лекцій / укладачі: С. М. Король, М. С. Назаров, В. О. Дементов. Суми: Сумський державний університет, 2018. 140 с. <https://core.ac.uk/download/pdf/324211518.pdf>

Додаткова література:

1. Боярська О.А., Поплавський О.О. Цивілізаційна парадигма С.Хантингтона та сучасна «лінія розлому» України. Політологічний вісник, 2015. Випуск 79. С. 301-311. https://shron1.chtyvo.org.ua/Poplavskyi_Oleh/Tsyvilizatsiina_paradyhma_S_Khantynhtona_ta_suchasna liniia_rozlomu_Ukrainy.pdf
2. Величенко С. Питання російського колоніалізму в українській думці. Політична залежність, ідентичність та економічний розвиток. Схід/Захід. Випуск 13–14. Спеціальне видання. С. 300-344.
3. Вегеш М., Віднянський С., Чаварга А. Становлення державної служби Карпатської України крізь призму українсько-чехословацьких відносин (1938–1939 рр.) // Український історичний журнал. 2022. Число 1.
4. Віднянський С. Проблема самовизначення і розв'язання питань про державну приналежність Закарпаття після Першої світової війни. Проблеми історії України: факти, судження, пошуки. 2007. 16. С. 104-115.
5. Віднянський С. Історія дипломатії та зовнішньої політики України як невід'ємна складова вітчизняної історії (за матеріалами багатотомної Енциклопедії історії України) Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики. 2017. Число 28. С. 173.
6. Віднянський С. Карпатська Україна як етап українського державотворення. Український історичний журнал. 2019. № 2. С. 67
7. Віднянський С., Грицюк В., Лисенко А. Початок «Другої імперіалістичної війни» та «українське питання»: деякі дипломатичні, політичні, воєнні аспекти // Український історичний журнал. 2019. № 5. http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=EJRN&P21DBN=EJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=IDP=&S21STR=UIJ_2019_5_3
8. Віднянський С.В., Мартинов А.Ю. Еволюція зовнішньої політики України (1991-2006 рр.) Український історичний журнал. 2006. № 4. С. 32-51.

9. Віднянський С. В. Масарик про Україну і українців. Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. К., 1933. Вип. 4; Україна в житті Т. Г. Масарика. Хроніка 2000. Київ, 1999. Вип. 29–30.
10. Віднянський С. Чому та як Українська РСР стала однією з країн-засновниць ООН? (До 70-річчя організації Об'єднаних Націй і членства в ній України). Український історичний журнал. 2015. №6. С. 175-194. <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/109733/12-Vidnianskyi.pdf?sequence=1>
11. Гетьманчук М.П. Між Москвою та Варшавою: українське питання у радянсько-польських відносинах міжвоєнного періоду (1918-1939 рр.). Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2008. 432 с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Hetmanchuk_Mykola/Mizh_Moskvoiu_ta_Varshavoiu_ukrainske_pytannia_u_radiansko-polskykh_vidnosynakh_mizhvoiennoho_period.pdf
12. Дацків І. Україна у зовнішній політиці Великої Британії в добу національно-визвольних змагань (1917–1921 рр.). Зовнішні справи. 2017. № 11. https://shron1.chtyvo.org.ua/Datskiv_Ihor/Ukraina_u_zovnishnii_politytsi_Velykoi_Brytanii_v_dobu_natsionalno-vyzvolnykh_zmahan_1917_1921_rr.pdf
13. Дацків І. Українське питання на Паризькій мирній конференції: історіографічний аспект. Наукові записки: Серія «Історія». С. 184-191.
14. Дацків І. Здобутки дипломатії Гетьманату Павла Скоропадського. Україна – історія. Збірник наукових праць НДІУ, том XXIII. С. 349-367.
15. Паніна І. Проблема концептуалізації регіону Центрально-Східної Європи в сучасних міжнародних відносинах. Історичні і політологічні дослідження, № 1 (64), 2019. <https://periodicals.karazin.ua/drinov/article/view/13211>
16. Каганов Ю. Центрально-Східна Європа як історичний регіон: зміст та еволюція концепції. http://istznu.org/dc/file.php?host_id=1&path=/page/issues/19/19/kaganov.pdf
17. Кравчук О. Т. Г. Масарик і українське питання у документах представництва Західноукраїнської Народної Республіки у Празі. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Історія: № 34 (2020). <https://vspu.net/nzhist/index.php/nzhist/article/view/687>
18. Лешкович Н. О. Конструювання концепту «Центрально-Східна Європа» в історіографічних дискурсах ХХ –Початку ХХІ ст. Центрально-Східна Європа в умовах глобалізації та регіональної інтеграції. 2016. С. 275-286.
19. Лисяк-Рудницький І. Історичні есе. В 2 т. Том І. / Пер. з англ. М. Бадік, У. Гавришків, Я. Грицака, А. Дециці, Г. Киван, Е. Панкєвої К.: Основи, 1994. 554 с. https://chtyvo.org.ua/authors/Lysiak-Rudnytskyi_Ivan/Istorychni_ese_Tom_1/
20. Лозинський А. Ф. Політика держав Антанти з українського питання напередодні Першої світової війни. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Гуманітарні науки. 2016. Вип. 14. С. 47-53. DOI: <https://doi.org/10.36477/2616-8510-2016-14-05>

21. Охріменко Ольга. Історичні погляди Єжи Гедройця. С. 194-206. <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/11520/Okhri menko.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
22. Патер Іван. Українське питання в антантському і австро-німецькому вимірах (серпень 1914–лютий 1917). Вісник Львівського університету. Серія історична. 2019. Спецвипуск. С. 494–519.
23. Патер Іван. Союз визволення України і Туреччина. Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. 15/2006-2007. С. 636-644.
24. Романишин Н., Шкуратенко О. Державно-правовий статус Закарпаття у міжвоєнний період. Україна–Європа–Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини. Вип. 21. 2018. https://chtyvo.org.ua/authors/Romanyshyn_Natalia/Derzhavno-pravovyi_status_Zakarpattia_u_mizhvoiennyi_period/
25. Свідерська Н. Українське питання в політиці держав Європи напередодні Другої світової війни (вересень 1938 – вересень 1939 рр.). Автореф. Дис... Львів, 2001.
26. Тимченко Р. Українські дипломати на Паризькій мирній конференції. Український історичний збірник, вип. 16, 2013. С.147-161.
27. Трофимович Л. Радянсько-польські відносини та українське питання. (1938 – липень 1939 рр.). Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Історичні науки. 2010. Вип. 16. С. 51-71. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoai_2010_16_8
28. Фіногенов О. Західно-Українське Товариство Ліги Націй: організаційні Засади та напрями діяльності. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. Львів, 2020. https://chtyvo.org.ua/authors/Finohenov_O_M/Zakhidno-Ukrainske_tovarystvo_Lihy_Natsii_orhanizatsiini_zasady_ta_napriamy_diialnosti/
29. Фіногенов О. М. Концепція відродження державності на західноукраїнських землях у діяльності Західноукраїнського товариства Ліги Націй (1922–1924 рр.) Гілея. Вип. 140. https://shron1.chtyvo.org.ua/Finohenov_O_M/Kontseptsiia_vidrozhennia_derzhavnosti_na_zakhidnoukrainskykh_zemliakh_u_diialnosti_Zakhidnoukainsk.pdf?
30. Швагуляк М. Українське питання в міжнародних політичних кризах передодня Другої світової війни (1938-1939). Вісник Львівського університету. Серія Історична. 2000. Вип. 35-36. С. 296-320. https://chtyvo.org.ua/authors/Shvahuliak_Mykhailo/Ukrainske_pytannia_v_mizhnarodnykh_politychnykh_kryzakh_peredodnia_Druhoi_svitovoi_viiny_1938-1939/
- Інтернет-джерела:**
1. Адамський Лукаш. Центральна-Східна Європа. Як термін змінив мапу. Нова Польща. <https://novapolshcha.pl/article/centralno-skhidna-yevropa-yak-termin-zminiv-mapu/>
  2. Попенко Я. «Українське питання» в політиці Французької Республіки впродовж 1917-1921 рр. (За українською джерельною базою). <https://www.historians.in.ua/index.php/en/doslidzhennya/1035-yaroslav-popenko-ukrayinske-pytannya-v-politytsi-frantsuzkoyi-respubliki-vprodovzh-1917-1921-rr-za-ukrainskoiu-dzherelnoiu-bazoiu>

	<p>3. «Українське питання» в політичній стратегії Росії http://litopys.org.ua/ukrxx/r15.htm?fbclid=IwAR10t1tOlcDCndXzhzByPiJpdwkWqYJ-rOJZWZTB6JmreCD1s15JhVGApG</p> <p>4. Україна та «українське питання» в політиці Чехословаччини. http://litopys.org.ua/ukrxx/r10.htm</p>
Обсяг курсу	Загальний обсяг 90 годин. З них: 30 годин аудиторних лекційних занять
Очікувані результати навчання	<p>В результаті успішного проходження курсу студент набуде:</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p><i>Спеціальні (фахові) компетентності:</i></p> <p>ФК01. Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію.</p> <p>ФК02. Здатність здійснювати історичні й археологічні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук.</p> <p>ФК 03. Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії та археології.</p> <p>ФК06. Здатність здійснювати експертний аналіз в предметній області.</p> <p>ФК08. Здатність працювати в міжнародному контексті і реалізовувати спільні проекти у сфері історії та/або археології з європейськими та євроатлантичними інституціями.</p> <p>ФК11. Вміння оцінювати та прогнозувати тенденції сучасного розвитку України та світу з огляду на історичний досвід їхнього розвитку.</p> <p>ФК12. Здатність планувати та виконувати фахові дослідження у галузях археології, етнології, світової історії та історії України у світовому контексті.</p> <p><i>Програмні результати навчання:</i></p> <p>ПРН03. Розробляти й реалізовувати історичні та міждисциплінарні проекти з урахуванням сучасних методологічних підходів.</p> <p>ПРН05. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері історії та археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.</p> <p>ПРН10. Продукувати нові цілісні знання у галузі історії та археології з врахуванням сучасних тенденцій розвитку світової історіографії.</p>
Ключові слова	Українська нація, українське питання, міжнародна політика, міжнародні відносини, геополітичні плани, міжнародні конференції, територіальний статус, політичний статус, Центральна та Східна Європа.
Формат курсу	Очний, дистанційний
Теми	Детально див. Додаток «Схему курсу»**
Підсумковий контроль, форма	екзамен
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін: «Сучасна археологічна наука у світі: школи, тенденції та напрямки», «Публічна історія», «Повернення до людини в новітній європейській історіографії», «Права людини у світовій історії», «Методологія історії», «Історія народної культури українців», «Урбанізаційні процеси і становлення ранньомодерної України».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, колаборативне навчання (форми – групова робота і спільні обговорення, тьюторський супровід), проектно-орієнтоване навчання, дискусія, бесіда, студентська конференція.

<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Комп'ютер з доступом до Інтернет</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • семестрової оцінки: <ul style="list-style-type: none"> ✓ письмова підготовка наукового есе – 20% ✓ презентація есе – 15 % ✓ модуль – 15%. <p>Упродовж семестру студенти готують наукове есе, максимальна кількість балів за роботу, за умови його захисту у вигляді доповіді – короткого викладу матеріалу – 35 балів (без захисту – максимальний бал за есе – 20). Семестровий модуль проводиться у вигляді тестового опитування. Максимальна кількість балів – 15. Оцінювання знань студентів завершується екзаменом – 50 %. Загалом протягом семестру – 100 балів.</p> <p>Академічна доброчесність: очікується, що письмова робота студентів буде їхнім оригінальним дослідженням чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, втручання в роботу інших студентів становлять, однак не обмежують прикладів можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак цього є підставою для незарахування тієї або іншої роботи студента викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відповідно, жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекційні заняття курсу та інформують викладача про неможливість відвідати заняття. Студенти зобов'язані дотримуватися всіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом для їх виконання та своєчасного оцінювання.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані в поточному навчанні, бали за індивідуальні презентації та письмові роботи й завдання самостійної роботи. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до іспиту</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Українська тема у політиці держав Антанти напередодні Першої світової війни. 2. Український проєкт Центральних держав в часі Першої світової війни: незалежна Україна чи загибель Російської імперії? 3. «Середня Європа» Фрідріха Науманна. 4. «Нова Європа» Роберта Сетон-Вотсона: український контекст. 5. Дипломатична діяльність Союзу визволення України: спроба вирішення «українського питання». 6. Еволюція поглядів Макса Вебера у розумінні українського питання. 7. Україна очима її творців: дипломатичні протистояння Української Центральної Ради із російською стороною (1917–1918). 8. Українська дипломатія періоду Гетьмана Павла Скоропадського: пошук нових союзників чи використання здобутків попередньої влади. 9. Соборна Україна на міжнародній арені 1919 р.: надії і втрачені шанси. 10. Паризька мирна конференція: шанс незалежності для України чи збереження Росії. 11. Українські делегації у роботі Паризької мирної конференції:

	<p>модель української держави.</p> <ol style="list-style-type: none"> 12. Томаш Масарик і Україна. 13. Україна у зовнішній політиці Великої Британії в добу національно-визвольних змагань (1917–1921 рр.) 14. Зовнішньополітичні фактори поразки української національної державності 1917–1920 років. 15. Українські делегації у роботі Ліги націй: спроба відновлення державності. 16. Політико-правовий статус Закарпаття в першій половині ХХ ст. 17. Українське питання у міжвоєнній Польщі. 18. Прометеїзм: концепція розвитку Центральної та Східної Європи. 19. Голодомор 1932-1933 рр. в політиці країн Європи та Америки. 20. Україна в контексті радянсько-польських відносин напередодні Другої світової війни. 21. Статус українських етнічних територій у міжвоєнний період. 22. Український «сюжет» чехословацької кризи. 23. Українське питання у контексті європейської політичної кризи напередодні Другої світової війни. 24. Перерозподіл сфер впливу у Центрально-Східній Європі напередодні Другої світової війни: значення для України. 25. Українці у Другій світовій війні: відновлення українського питання та пошук союзників (дипломатичний аспект). 26. Конференції Великої трійки і Україна: замовчення української проблеми. 27. Україна – член-засновниця ООН: правовий статус держави без прав. 28. «Не може бути вільної Польщі без вільних Литви, Білорусі та України»: геополітична доктрина Єжи Гедройця. 29. Концепція ідеї «Міжмор'я» в ХХ ст. 30. Боротьба за власну державу: український уряд в екзилі & українська діаспора. 31. Визнання України незалежною: проголошення чи відновлення? 32. Спроба реанімації Радянського Союзу наприкінці 80-х років ХХ ст: український контекст. 33. Збігнев Бжезінський про роль України на просторах Євразії. 34. Українська проблема у поглядах С. Гангтінгтона. 35. Принцип без'ядерності в зовнішній політиці України. 36. Питання кордонів та територіальної цілісності України наприкінці ХХ ст. 37. Кримське питання в російсько-українських відносинах кінця ХХ ст. 38. Проблема вестернізації України в 90-х рр. ХХ ст. 39. Україна в політиці міжнародних організацій. 40. Місце України в Центрально-Східній Європі.
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку для оцінювання якості курсу буде надано по завершенню 1) курсу.</p>

Додаток. Схема курсу
«Українське питання в міжнародних
відносинах ХХ ст.»

Тиж. / год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література / Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1/8 год.	Тема 1. Вступ до курсу: місце України у системі міжнародних відносин ХХ ст. Пояснення категоріального апарату. Дефініції «народ», «нація», «територіальні межі», «політичне становище» Пояснення місця України між державами Центральної та Східної Європи упродовж ХХ ст.	Лекція (дискусія, групова робота) – 2 год.	Основна: 1, 4, 6 Додаткова: 1,2,5,15,16,18,19 Інтернет-джерела: 1	Самостійна робота – 6 год. опрацювання літератури та джерел за темою лекційного заняття.	1-й тиждень
1/8 год.	Тема 2. Українське питання в політиці європейських держав напередодні Першої світової війни. Українська тема у політиці держав Антанти та Троїстого Союзу напередодні Першої світової війни. Консолідація українських політичних сил у пошуку союзників у майбутній війні.	Лекція (дискусія, групова робота) – 2 год.	Основна: 2,3,4,5,6 Додаткова: 19,20,22,23 Інтернет-джерела: 3	Самостійна робота – 6 год. опрацювання літератури та джерел за темою лекційного заняття.	1-й тиждень
2-3/10 год.	Тема 3. Перша світова війна і Україна (міжнародне визнання українського руху). Український проєкт Центральних держав в часі Першої світової війни. «Середня Європа» Фрідріха Науманна. Еволюція поглядів Макса Вебера у розумінні українського питання. «Нова Європа» Роберта Сетон-Вотсона: український контекст. Дипломатична діяльність	Лекція (дискусія, групова робота, тьюторський супровід) – 4 год.	Основна: 2, 3, 4, 5, 6 Додаткова: 4, 12,14, 23	Самостійна робота – 6 год. опрацювання літератури та джерел за темою лекційного заняття, робота над науковим есе	2-й – 3-й тиждень

	Союзу визволення України: спроба вирішення «українського питання».				
3/10 год.	Тема 4. Україна як суб'єкт міжнародних відносин (1917–1918). Україна очима її творців: дипломатичні протистояння Української Центральної Ради із російською стороною (1917–1918). Українська дипломатія періоду Гетьмана Павла Скоропадського: пошук нових союзників чи використання здобутків попередньої влади. Україна у зовнішній політиці держав переможців Першої світової війни в добу національно-визвольних змагань (1917–1921 рр.)	Лекція (дискусія, групова робота, тьюторський супровід) – 4 год.	Основна: 2, 3, 4, 5, 6 Додаткова: 4,9,12,13, 14, 17,26 Інтернет-джерела: 2	Самостійна робота – 6 год. опрацювання літератури та джерел за темою лекційного заняття, робота над науковим есе	3-й тиждень
4/8 год.	Тема 5. Українське питання крізь призму Версальсько-Вашингтонської системи. Соборна Україна на міжнародній арені 1919 р.: надії і втрачені шанси. Паризька мирна конференція: шанс незалежності для України чи збереження Росії. Українські делегації у роботі Паризької мирної конференції: модель української держави. Зовнішньополітичні фактори поразки української національної державності 1917–1920 років.	Лекція (дискусія, групова робота, тьюторський супровід) – 2 год.	Основна: 3, 5, 6 Додаткова: 3,4,9,11,24,26 Інтернет-джерела: 4	Самостійна робота – 6 год. опрацювання літератури та джерел за темою лекційного заняття, робота над науковим есе	4-й тиждень
5/8 год.	Тема 6. Україна в умовах втрати суб'єктності в міжвоєнний період. Українські делегації у роботі Ліги націй: спроба відновлення державності. Статус українських етнічних територій у міжвоєнний період. Політико-правовий статус українських етнічних територій в міжвоєнний період. Українське питання у міжвоєнній Польщі. Прометеїзм:	Лекція (дискусія, групова робота, тьюторський супровід) – 2 год.	Основна: 3,5,6 Додаткова: 3,6,11,27, 28, 29	Самостійна робота – 6 год. опрацювання літератури та джерел за темою лекційного заняття, робота над науковим есе	5-й тиждень

	концепція розвитку Центральної та Східної Європи. Голодомор 1932-1933 рр. в політиці країн Європи та Америки.				
5/8 год.	Тема 7. Українська проблема напередодні Другої світової війни. Перерозподіл сфер впливу у Центрально-Східній Європі напередодні Другої світової війни: значення для України. Україна в контексті радянсько-польських відносин напередодні Другої світової війни. Український «сюжет» чехословацької кризи.	Лекція (дискусія, групова робота, тьюторський супровід) – 2 год.	Основна: 3,5,6 Додаткова: 3,6,11,27, 28, 29	Самостійна робота – 6 год. опрацювання літератури та джерел за темою лекційного заняття, робота над науковим есе	5-й тиждень
6-7/10 год.	Тема 8. Дипломатія Другої світової війни: замовчення української проблеми. Українське питання у контексті європейської політичної кризи напередодні Другої світової війни. Українці у Другій світовій війні: відновлення українського питання та пошук союзників (дипломатичний аспект). Конференції Великої трійки і Україна: замовчення української проблеми.	Лекція (дискусія, групова робота, тьюторський супровід) – 4 год.	Основна: 3,5,6 Додаткова: 2,6,7,25,30	Самостійна робота – 6 год. опрацювання літератури та джерел за темою лекційного заняття, робота над науковим есе.	6-й – 7-й тиждень
7-8/10 год.	Тема 9. Україна в міжнародній політиці у другій половині ХХ ст. Україна – член-засновниця ООН: правовий статус держави без прав. «Не може бути вільної Польщі без вільних Литви, Білорусі та України»: геополітична доктрина Єжи Гедройця. Боротьба за власну державу: український уряд в екзилі & українська	Лекція (дискусія, групова робота, тьюторський супровід) – 4 год.	Основна: 1,4,5,6 Додаткова: 1,2,10,21	Самостійна робота – 6 год. опрацювання літератури та джерел за темою лекційного заняття, робота над науковим есе.	7-й – 8-й тиждень

	діаспора. Представництво Української республіки в Організації Об'єднаних націй та інших міжнародних організаціях.				
9-10/12 год.	Тема 10. Визнання України незалежною державою. Питання кордонів та територіальної цілісності України наприкінці ХХ ст. Роль України на просторах Євразії. Місце України в Центральній-Східній Європі. Принцип без'ядерності в зовнішній політиці України. Проблема вестернізації України в 90-х рр. ХХ ст. Україна в політиці міжнародних організацій. Кримське питання в російсько-українських відносинах кінця	Лекція (дискусія, групова робота, письмова робота) – 4 год.	Основна: 1, 4, 5, 6 Додаткова: 1,2,5,8	Самостійна робота – 6 год. опрацювання літератури та джерел за темою лекційного заняття, підготовка до модулю.	9-й – 10-й тиждень
Разом 90 год.		30 год.		60 год.	10 тижнів